

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Budjetti 2025

Yhteenveto

Sisällys

Pääsihteerin esipuhe	3
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehys vuodelle 2025	4
Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2025	6
Budjetin tulot ja maiden maksuosuudet	9
Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston välinen sopimus poliittisista painopistealueista ja Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjettivarojen käytöstä	11
Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti budjettikohdittain	13
Liitteet	20
Tietoja tästä julkaisusta	22

Tämä julkaisu on saatavilla myös saavutettavana verkkoversiona:
<https://pub.norden.org/politknord2025-711>

Pääsihteerin esipuhe

Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjetti on iso askel työssä kohti yhteisen vision toteutumista, jonka mukaan Pohjolasta on määrä tulla maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Budjetissa on selkeä kytkentä poliittisiin tavoitteisiin, ja se on keskeinen ohjausväline, jolla edistetään Pohjoismaiden ministerineuvoston määrärahojen korrektia ja tehokasta hallinnointia.

Budjetissa konkretisoidaan niitä laajalti tunnustettuja poliittisia tavoitteita, jotka ministerineuvostot ovat määritelleet uusissa yhteistyöohjelmissaan vuosille 2025–2030. Kunnianhimoiset tavoitteet kattavat Pohjoismaiden ministerineuvoston politiikan alojen koko kirjon, ja ne heijastavat täten yhteistyön laajuutta aina ympäristö- ja ilmastoalasta kulttuuriin, koulutukseen ja tutkimukseen. Tavoitteet käyvät ilmi budjetin kutakin ministerineuvostoa koskevan luvun esipuheesta.

Rajaestetyön rahoituksen lisääminen, kansalaisyhteiskunnalle annettava tuki sekä lasten ja nuorten osallistaminen pohjoismaiseen yhteistyöhön ovat esimerkkejä toimista, jotka voidaan tässä nostaa esiin. Lisäksi sektorien rajat ylittävä yhteistyö muun muassa digitalisaation ja tekoälyn sekä koulutuksen ja tutkimuksen parissa kuin myös kulttuurialalla tehtävä yhteistyö ovat edelleen keskiössä. On ratkaisevaa vahvistaa sektorienvälistä yhteistyötä, jotta löytäisimme hyviä ratkaisuja niihin mahdollisuuksiin ja haasteisiin, jotka odottavat yhteiskuntiamme.

Pohjoismaisen yhteistyön merkityksen ja hyödyn vahvistamiseksi on toteutettu laajalti eri toimia, sekä uusia että vanhoja, jotka on määrä panna täytäntöön vuodesta 2025 lähtien. Budjetin valmistelussa on kuultu kattavasti tärkeitä sidosryhmiä, kuten pohjoismaisia laitoksia, Pohjoismaiden neuvostoa, kansalaisyhteiskunnan toimijoita, työmarkkinaosapuolia sekä suurta yleisöä.

Tarkkaavainen lukija huomaa, että budjettiehdotus näyttää erilaiselta aiempiin vuosiin verrattuna. Syynä tähän ovat muutokset, joita on tehty Pohjoismaiden ministerineuvoston myöntämien määrärahojen hallinnoinnin tehostamiseksi ja avoimuuden lisäämiseksi. Vuodesta 2025 alkaen otetaan käyttöön uusi tavoite- ja tulosohjauksen työkalu, jonka avulla pyritään parantamaan tavoitteiden toteutumisen raportointia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Jatkossa Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti tulee olemaan helpommin luettavissa ja siinä esitetään keskitetysti eri alat, samalla kun tavoitteista ja tuloksista viestitään aikaisempaa selkeämmin ja yhdenmukaisesti.

Karen Ellemann

Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteerin

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettikehys vuodelle 2025

Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 kokonaismenokehys on **1 070 387 000**
Tanskan kruunua eli reaalin budjettikehys on sama kuin vuonna 2024.

Kokonaismenokehysten erittely:

Kokonaismenokehysten rakenne	tDKK
Vuoden 2025 hyväksytty budjetti vuoden 2024 hinnoin	1 055 400
Vuoden 2025 hintatason mukainen inflaatiotarkistus	21 817
Valuuttakurssikorjaus	-6 830
Yhteensä vuoden 2025 hinnoin	1 070 387

Vuoden 2025 budjettiin tehdään hintojen nousun vuoksi 21 817 000 Tanskan kruunun inflaatiotarkistus, joka vastaa keskimäärin noin 2,0 prosentin inflaatiota. Laitosten määrärahojen muunnos kansallisista valuutoista Tanskan kruunuiksi merkitsee 6 830 000 Tanskan kruunun pienennystä budjettiin. Tällä ei kuitenkaan ole reaalista vaikutusta budjetin kokoon (tai maiden maksuosuuksiin) eikä laitosten määrärahojen suuruuteen. Valuuttakursseja käytetään yksinomaan muunnettaessa sijaintimaan valuuttana maksettavia laitosten määrärahoja Tanskan kruunuiksi.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on Pohjoismaiden hallitusten virallinen yhteistyöfoorumi. Ministerineuvoston työstä säädetään vuoden 1971 Helsingin sopimuksessa. Ministerineuvoston puheenjohtajuus kiertää maiden kesken vuosittain. Ruotsi on vuonna 2024 ministerineuvoston puheenjohtaja Islannin jälkeen. Päävastuu Pohjoismaiden ministerineuvoston työn koordinoinnista on yhteistyöministerieillä (MR-SAM). Lisäksi yhteistyötä tehdään 11 alakohtaisessa ministerineuvostossa. Budjetin jakautuminen ministerineuvostojen kesken näkyy seuraavan sivun taulukosta.

Uusi Pohjola 1.0 -uudistustyön seurauksena budjetissa on vuodesta 2017 lähtien ollut yleinen määräys, jonka nojalla sallitaan varojen poliittinen uudelleenkohdentaminen erityistapauksissa. Määräyksen ajatuksena on, että jos esimerkiksi syntyy erityistilanteita, joiden vuoksi budjettiin on tehtävä muutoksia, muuttuneisiin tarpeisiin täytyy olla mahdollista reagoida poliittisesti. Määräys antaa yhteistyöministerieille tietyissä tapauksissa valtuudet uudelleenkohdentaa varoja budjettikohtien kesken kehyksen sisällä. Määräys mahdollistaa myös sen, että yhteistyöministerit erityistapauksissa ja ao. ministerineuvoston ehdotuksesta voivat hyväksyä uudelleenkohdentamisen muidenkin sektorien budjettikehysten sisällä. Määräystä sovellettaessa asiasta on käytävä vuoropuhelua Pohjoismaiden neuvoston kanssa.

		Budjetti	Budjetti	Erotus	
		2025	2024	Nimellinen	Korjattu
1.	Yhteistyöministerit MR-SAM	289 651	285 852	3 799	-1 500
a.	Ohjelmat ja hankkeet	168 826	171 859	-3 033	-6 189
b.	Sihteeristötoiminnot	120 825	113 993	6 832	4 689
2.	Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto MR-U	201 364	200 388	976	0
a.	Hankkeet ja ohjelmat	101 538	98 911	2 627	727
b.	NordForsk (laitos)	99 826	101 477	-1 651	-727
3.	Sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvosto MR-S	42 582	42 157	425	0
i.	Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen osuus (laitos)	18 515	18 540	-25	0
4.	Kulttuuriministerineuvosto MR-K	161 124	155 590	5 534	1 500
a.	Yleiset kulttuuripanostukset	42 044	44 850	-2 806	-3 593
b.	Elokuva ja media	33 718	33 087	631	0
c.	Tukiohjelmat	33 638	31 509	2 129	1 500
d.	Kulttuurilaitokset	46 940	42 449	4 491	2 593
e.	Muut kulttuuripanostukset	4 784	3 695	1 089	1 000
5.	Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiain ministerineuvosto MR-FJLS	52 627	52 120	507	0
a.	Käyttövarat – ÄK-FJLS (toimeenpaneva komitea)	2 324	5 842	-3 518	-3 561
b.	Kalastus	8 077	6 906	1 171	1 020
c.	Maatalous	26 330	25 813	517	501
i.	NordGenin osuus (laitos)	23 778	23 810	-32	0
d.	Metsätalous	8 231	7 057	1 174	1 020
e.	Elintarvikkeet	7 665	6 502	1 163	1 020
6.	Tasa-arvo- ja LGBTI-asiain ministerineuvosto MR-JÄM	12 246	12 017	229	0
7.	Kestävän kasvun ministerineuvosto MR-TILLVÄXT	164 941	164 134	807	0
a.	Elinkeinopolitiikka	37 995	37 285	710	0
i.	Nordic Innovationin osuus (laitos)	62 901	63 483	-582	0
b.	Energia	16 062	15 762	300	0
i.	Pohjoismaisen energiantutkimuksen osuus (laitos)	10 681	10 780	-99	0
c.	Aluepolitiikka	26 323	25 830	493	0
i.	Nordregion osuus (laitos)	10 979	10 994	-15	0
8.	Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto MR-MK	108 535	106 506	2 029	0
9.	Työelämäalan ministerineuvosto MR-A	13 978	13 733	49	0
i.	Pohjoismaisen työsuojelukoulutusinstituutin (NIVA) osuus (laitos)	3 487	3 438	49	0
10.	Talous- ja finanssipolitiikan ministerineuvosto MR-FINANS	1 682	1 651	31	0
11.	Oikeusasioiden ministerineuvosto MR-JUST	1 261	1 237	24	0
12.	Digitalisaatioministerineuvosto MR-DIGITAL	20 396	20 015	381	0
Pohjoismainen budjetti yhteensä		1 070 387	1 055 400	14 987	0

Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Pohjoismaat hyväksyivät elokuussa 2019 Pohjoismaiden ministerineuvoston uuden vision, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue. Vision vuoksi on tehty uudelleenkehittäviä ja aloitteita, joilla halutaan varmistaa, että kaikki työ tukee selkeästi vision kolmea strategista painopistealuetta eli vihreää Pohjolaa, kilpailukykyistä Pohjolaa ja sosiaalisesti kestävää Pohjolaa.

Visio 2030

Kaiken Pohjoismaiden ministerineuvostossa tehtävän työn on edistettävä Visio 2030:n täytäntöönpanoa ja sen kolmea strategista painopistealuetta.

Tämän lisäksi kaudelle 2025–2030 vahvistetuissa yhteistyöohjelmissa ilmoitetaan kunkin sektorin alakohtaiset tavoitteet ja osatavoitteet, joilla viime kädessä edistetään vision toteutumista. Yhteistyöohjelmilla ohjataan kussakin yksittäisessä sektorissa tehtävää pohjoismaista työtä. Yhteistyöohjelmia selventävissä työsuunnitelmissa eritellään keskiössä olevat alat, niin että kukin sektori voi yhteistyössä muiden sektorien kanssa saavuttaa tavoitteensa ja osatavoitteensa.

Tavoite- ja tulosohejaus Pohjoismaiden ministerineuvostossa

Pohjoismaiden ministerineuvosto tulee käyttämään uutta tavoite- ja tulosohejausmenetelmää kaudella 2025–2030. Muutosteoria luo perustan tulosohejaukselle, jota on rakennettu standardisoitujen tulosohejauskonseptien pohjalta ja sopeutettu Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintaan. Tavoitteena on vahvistaa strategista fokusta, helpottaa priorisointia ja varmistaa, että Pohjoismaiden ministerineuvoston budjettivaroista saadaan mitattavia tuloksia ja vaikutuksia, joilla on selvä kytkös poliittisiin yleistavoitteisiin.

Edellisinä vuosina budjetin tavoiteohjaus on sisällytetty suoraan budjettikirjaan kussakin budjettikohdassa muotoiltujen tulostavoitteiden pohjalta. Vuodesta 2025 lähtien budjetti tulee sen sijaan kuvaamaan, miten yksittäiset budjettikohdat tukevat yhteistyöohjelmien poliittisia tavoitteita, ja tulosten seuranta siirtyy vuosikertomukseen, jossa seurataan ja arvioidaan Pohjoismaiden ministerineuvoston tuloksia kokonaisuutena.

Pohjoismaiden ministerineuvoston poliittiset tavoitteet määritellään sektorien vuosien 2025–2030 yhteistyöohjelmissa, jotka muodostavat tavoite- ja tulosohejauksen ensimmäisen vaiheen. Sektorien tavoitteissa ja osatavoitteissa kuvaillaan pitkäkestoiset vaikutukset siinä muutoksessa, jonka Pohjoismaiden ministerineuvosto haluaa saavuttaa. Toisessa vaiheessa työsuunnitelmissa nostetaan esiin sektorien priorisoimat toimet, jotta sektorit saavuttavat tulokset ja vaikutukset, joilla halutaan edistää toivottua muutosta.

Yhteistyöohjelmat ja työsuunnitelmat muodostavat työn lähtökohdan. Niillä ohjataan sektorien budjettivarojen käyttöä päättämällä, mihin konkreettisiin toimiin varat ohjataan. Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetista rahoitettavat toimet generoivat siten sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä toiminnan olennaisia tuloksia.

Yksittäiset päätökset varojen kohdentamisesta tehdään toimintakuvausten pohjalta, joissa kuvataan toimintaan suunniteltujen varojen käytön, toimien ja niistä odotettavien tulosten välinen syy-yhteys suhteessa yhteistyöohjelmien tavoitteisiin ja osatavoitteisiin.

Luodaan indikaattorit, joiden avulla on mahdollista mitata jatkuvasti kustakin toimesta odotettavia tuloksia ja lyhyen aikavälin vaikutuksia. Yhteiskunnallisia muutoksia, joita toimien odotetaan edistävän, ei mitata yksittäisen toimen tasolla, sen sijaan ilmoitetaan oletamus siitä, miten toimet vaikuttavat muutokseen pidemmällä aikavälillä.

Toimista tehtävällä raportoinnilla on täten keskeinen merkitys Pohjoismaiden ministerineuvoston tuloseurannalle, sillä raportoinnin avulla saadaan tietoa kunkin toimen etenemisestä ja tuloksesta. Raportointi laaditaan järjestelmällisesti, niin että siinä on sekä määrällisiä että laadullisia elementtejä. Tällä tavoin se edistää selkeän kuvan saamista siitä, miten hyvin toimet on toteutettu suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Pääsihteeri nostaa vuosittaisessa toimintakertomuksessa esiin Pohjoismaiden ministerineuvoston työstä saadut tärkeimmät tulokset ja vaikutukset. Toimintakertomukseen laaditaan kooste tilastoista, avainluvuista, analyyseistä ja arvioinneista, jotka koskevat sektorien työstä sekä käynnistetyistä ja toteutetuista toimista saatavia tuloksia ja vaikutuksia.

Seurannan toteutuksessa on siirtymävaihe siihen asti, kunnes tavoitteiden ja tulosten seuranta voidaan toteuttaa uuden järjestelmän mukaisesti. Pääsihteeri laatii vuosien 2023 ja 2024 budjeteissa asetettujen tavoitteiden seurannasta erilliset raportit. Vuoden 2023 budjetissa asetettujen tavoitteiden seuranta toteutetaan syksyllä 2024.

Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoituspäätösten delegointisäännöt

Taloussäännöistä käy ilmi, että käyttövaroja koskevasta päätösvallasta päätetään kunkin yksittäisen budjettikohdan osalta samassa yhteydessä kuin yhteistyöministerit hyväksyvät budjetin.

Ministerineuvostot ovat delegoineet käyttövaroja koskevan päätösvallan omille virkamieskomiteoilleen. Yhteistyöministerien budjettikehykseen kuuluvien yksittäisten budjettikohtien osalta päätösvalta on siirretty pääsihteerille kuten aiemmin.

Yleinen määräys: Yhteistyöministereillä on tietyissä tapauksissa valtuudet uudelleenkohdentaa varoja budjettikohtien kesken kehyksen sisällä. Yhteistyöministerit voivat myös soveltaa tätä määräystä muiden sektorien budjetteihin asianomaisen ministerineuvoston ehdotuksesta. Määräystä sovellettaessa asiasta on käytävä vuoropuhelua Pohjoismaiden neuvoston kanssa. Määräyksen soveltamisessa lähtökohtana on taloussäännön § 10.

Budjetin tulot ja maiden maksuosuudet

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti rahoitetaan pääosin maiden suorilla maksuosuuksilla. Maat maksavat lähtökohtaisesti summan, joka vastaa kokonaisbudjettia ilman palkoista pidätettävää maksua, nettokorkotuottoja ja muita tuloja, jotka on eritelty seuraavassa taulukossa. Maiden maksuosuudet lasketaan jakoperusteen mukaan, joka perustuu maiden osuuteen Pohjoismaiden yhteenlasketusta kahden viimeisimmän tiedossa olevan vuoden bruttokansantulosta tuotannontekijähintaan. Vuoden 2025 budjetti perustuu vuosiin 2021 ja 2022.

TULOT Tuhansina Tanskan kruunuina (kuluva vuoden hinnoin)	2022		2023		2024		2025	
	Budjetti	Jako- peruste	Budjetti	Jako- peruste	Budjetti	Jako- peruste	Budjetti	Jako- peruste
Palkoista pidätettävä maksu*	13 500		14 000		14 000		15 000	
Muut tulot (esim. korot)	0		0		0		0	
Maiden maksuosuudet	973 988		1 023 564		1 041 406		1 055 386	
- Tanska	216 540	22,2 %	233 373	22,8 %	234 183	22,5 %	229 921	21,8 %
- Suomi	164 431	16,9 %	177 077	17,3 %	175 002	16,8 %	161 450	15,3 %
- Islanti	15 704	1,6 %	15 353	1,5 %	14 627	1,4 %	14 834	1,4 %
- Norja	270 096	27,7 %	265 103	25,9 %	272 196	26,1 %	321 049	30,4 %
- Ruotsi	307 217	31,5 %	332 658	32,5 %	345 399	33,2 %	328 132	31,1 %
Yhteensä	987 488	100 %	1 037 564	100 %	1 055 406	100 %	1 070 387	100 %

* Palkoista pidätettävistä maksuista budjetoitavat tulot vahvistetaan edellisen varainhoitovuoden perusteella pyöristettynä alaspäin seuraavaan tasatuhatlukuun.

Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä

Korkeampaan koulutukseen pääsyä koskevassa sopimuksessa on sovittu, että sen maksujärjestelmän vaikutukset otetaan huomioon Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa. Päätös vaikuttaa siten maiden pohjoismaisen budjetin maksuosuuksiin. Maksujärjestelmä koskee Norjaa, Ruotsia, Suomea ja Tanskaa. Järjestelmän ulkopuolella ovat Islanti, Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti. Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan maksujärjestelmää koskevat keskinäiset maksut otetaan siten huomioon niiden maksuosuuksissa ministerineuvoston budjettiin. Sopimusta päätettiin vuonna 2018 jatkaa toistaiseksi.

Sopimuksesta käy ilmi, että opiskelijan asuinmaa maksaa opiskelumaalle korvausta 75 prosentista siitä opiskelijoiden määrästä, joka saa asuinmaansa säännösten mukaista opintotukea asuinmaastaan ja joka opiskelee sopimuksen artiklan 1 mukaisessa korkea-asteen koulutuksessa toisessa maassa. Laskelmassa ei oteta huomioon tutkijankoulutuksessa olevia opiskelijoita eikä erittelemättömässä korkea-asteen koulutuksessa opiskelevia.

Vuoden 2025 opiskelijakohtainen korvaus on 36 546 Tanskan kruunua.

Ministerineuvosto vastaanottaa laskelman pohjaksi Pohjoismaiden opintotukiviranomaisilta vuosittain tilastotiedot järjestelmään sisältyvien opiskelijoiden määrästä.

Korkea-asteen koulutuksen maksujärjestelmä, tuhansina Tanskan kruunuina

	Budjetti 2022	Budjetti 2023	Budjetti 2024	Budjetti 2025
Tanska	-58 429	-54 355	-53 924	-50 295
Suomi	44 073	41 197	36 699	29 548
Islanti	0	0	0	0
Norja	43 019	37 555	36 048	39 678
Ruotsi	-28 663	-24 397	-18 823	-18 932
Yhteensä	0	0	0	0

Seuraavassa taulukossa ovat maiden maksuosuudet Pohjoismaiden ministerineuvostolle kansallisissa valuutoissa (tuhansina). Summissa on huomioitu maksujärjestelmä.

Budjetti 2025 – Maiden ennakoitut maksut kansallisissa valuutoissa

Tanska	185 452	tDKK
Suomi	26 145	tEUR
Islanti	278 857	tISK
Norja	572 739	tNOK
Ruotsi	485 886	tSEK

Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston välinen sopimus poliittisista painopistealueista ja Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjettivarojen käytöstä

Elokuussa 2024 käytiin vuoropuhelua Pohjoismaiden neuvoston kanssa poliittisista painopistealueista ja Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjetin käytöstä. Osapuolten välillä vallitsee yksimielisyys seuraavasta sopimustekstistä:

Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaiden neuvosto seisovat yhtenäisinä yhteisen vision ja sen kolmen strategisen painopistealueen takana. Vision tavoitteena on, että Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Vision strategiset painopistealueet ovat vihreä Pohjola, kilpailukykyinen Pohjola ja sosiaalisesti kestävä Pohjola.

Keväällä 2023 Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston välillä käynnistettiin poliittiset keskustelut Pohjoismaiden ministerineuvoston vuosien 2025–2030 yhteistyöohjelmien painopistealueista. Kyseisen ajanjakson tavoitteista ja osatavoitteista päästiin laajaan yhteisymmärrykseen.

Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjetti sekä vuosien 2026–2027 alustavat kehukset on laadittu yhteistyöohjelmien pohjalta. Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaiden neuvosto ovat yksimielisiä Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2025 budjetin sekä vuosien 2026–2027 alustavien kehysten päälinoista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaiden neuvosto ovat yksimielisiä myös siitä, että työsuunnitelmia koskeissa jatkokeskusteluissa keskitytään erityisesti seuraaviin painopistealueisiin ajanjaksolla 2025–2027:

- 1. Integraatio ja liikkuvuus:** Integraatiota ja liikkuvuutta Pohjoismaiden välillä tehostetaan lisäämällä rajaestetyön, tiedottamisen ja erilaisten liikkuvuutta edistävien hankkeiden resursseja.
- 2. Kansalaisjärjestöille annettava tuki:** Vuodesta 2025 alkaen taloudellista tukea lisätään entisestään uudella määrärahalla, jota pohjoismaista yhteistyötä edistävät järjestöt voivat hakea kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Pohjoismaisia tavoitteita edistäville hankkeille on myös mahdollista hakea rahoitusta vuosittain.
- 3. Lapset ja nuoret:** Vuodesta 2025 alkaen panostukset kohdistuvat etenkin nuorten yhteiskunnalliseen osallisuuteen sekä pahoinvoinnin ja mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyyn.

4. **Kulttuuri- ja koulutusyhteistyö:** Pohjoismaista kulttuuri- ja koulutusyhteistyötä vahvistetaan keskittymällä pohjoismaisten demokraattisten yhteiskuntien kehittämiseen.
5. **Resilienssin lisääminen Pohjoismaissa:** Yhteiskuntaturvallisuuteen liittyvää monialaista yhteistyötä lisätään. Se koskee myös siviilivalmiutta ja kriisinsietokykyä.

Pohjoismaiden ministerineuvosto sitoutuu seuraamaan tuloksia aktiivisesti sekä raportoimaan säännöllisesti Pohjoismaiden neuvostolle käynnistettyjen toimien etenemisestä. Pohjoismaiden ministerineuvoston tulee erityisesti kiinnittää huomiota selkeään ja avoimeen viestintään.

Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaiden neuvosto toteavat, että useat vakiintuneet kansalaisjärjestöt, kuten Norden-yhdistykset, ovat keskeisessä asemassa Pohjoismaiden kansojen välisessä yhteistyössä. Pohjoismaiden ministerineuvoston uusi kansalaisjärjestöjä koskeva rahoitusmuoto tarkoittaa, että osa kyseisistä järjestöistä hakee rahoitusta vuodelle 2025 eri tavalla kuin aikaisempina vuosina.

Pohjoismaiden ministerineuvosto vauhdittaa toimintatuen määrärahaan liittyvää prosessia siten, että rahoitusta hakevat järjestöt saavat vastauksen hakemukseensa mahdollisimman pian. Syksyllä 2024 toteutetun ensimmäisen hakukierroksen jälkeen toimintatuen määrärahasta tehdään arviointi. Tulokset esitellään yhteistyöministerielle ja Pohjoismaiden neuvostolle jatkokeskustelujen pohjaksi.

Pohjoismaiden neuvosto katsoo, että Norden-yhdistykset ja Norden-yhdistysten liitto (FNF) sekä niiden toiminta ovat perustavanlaatuisen tärkeä osa pohjoismaista yhteistyötä. Näin ollen niiden perustoiminnan sekä ajankohtaisten hankkeiden rahoitus on jatkossa turvattava.

Pohjoismaiden neuvosto on jo vuosia peräänkuuluttanut liikennepolitiikan ministerineuvoston perustamista. Pohjoismaiden neuvosto toteaa, että liikennepolitiikan ministerineuvoston perustaminen on tärkeämpää kuin koskaan.

Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston välinen vuoropuhelu liikennepolitiikan pohjoismaisen yhteistyön vahvistamisesta jatkuu muun muassa keväällä 2024 esitellyn analyysin pohjalta.

Pohjoismaiden neuvoston tulee säännöllisesti saada tietoa siitä, miten Pohjoismaiden hallitukset käytännössä vahvistavat liikennepolitiikan pohjoismaista yhteistyötä.

On sovittu, että Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston nykyiset ja tulevat puheenjohtajamaat tapaavat vuoden 2024 lopussa käydäkseen läpi ajankohtaisia asioita ja keskustellakseen tulevan vuoden yhteistyöstä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti budjettikohdittain

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Yhteistyöministerit (MR-SAM)			
<i>Budjettikohta Ohjelmat ja hankkeet</i>		168 826	171 859
1-1070	Visiotyöhön kohdennettava tuki:	3 057	0
1-1071	Sektorienväliset priorisoinnit	15 286	0
1-1013	Tilastot	5 095	4 148
1-8412	Yhteistyöministerien (MR-SAM) käyttövarat	2 713	21 851
1-4181	Pakolaisten ja maahanmuuttajien kotouttamista koskeva pohjoismainen yhteistyö	7 133	0
1-8421	Viestintä ja profilointi	15 286	0
1-2210	Pohjoismaiden neuvoston palkinnot	5 814	0
1-0430	Integraatio ja rajaesteet	20 381	0
1-4115	Nordjobb	5 095	0
1-1050	Pohjoismainen vaihto-ohjelma (NORUT)	2 250	2 208
1-0431	Kansalaisyhteiskuntajärjestöjen tukiohjelmat Pohjoismaissa	24 457	0
1-2212	Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea (NORDBUK)	13 248	10 335
1-0825	Pohjoismaiden lähialueyhteistyö	38 783	0
1-0851	Tuki Pohjoismaiden edustustojen yhteistyölle	10 228	8 037
1-0460	Kestävä kehitys (aiemmin Kestävä Pohjola)	0	6 741
1-1060	Vihreän Pohjolan edistäminen	0	19 288
1-1061	Kilpailukykyisen Pohjolan edistäminen	0	12 963
1-1062	Sosiaalisesti kestävä Pohjolan edistäminen	0	9 229
1-8411	Poliittiset aloitteet	0	8 296
1-1012	Norden i Fokus	0	5 556
1-8420	Profilointi ja asemointi	0	6 481
1-1036	Pohjoismaiden väliset rajaesteet	0	6 486
1-1030	Info Pohjola	0	7 688
1-0410	Norden-yhdistysten liitto	0	4 494
1-0820	Pohjoismainen lähialueyhteistyö	0	22 503
1-0870	Arktinen yhteistyöohjelma	0	10 370
1-0990	Yhteistyö Pohjoismaiden länsinaapurien kanssa	0	5 185

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Yhteistyöministerit (MR-SAM)			
<i>Budjettikohta Sihteeristötoiminnot</i>		120 825	113 993
1-0180	Ministerineuvoston sihteeristö	96 774	90 563
1-0184	Ministerineuvoston sihteeristön IT-investoinnit	2 038	2 074
1-1014	Tulkkaus ja kääntäminen	3 872	0
1-0425	Grönlanti-tuki	917	807
1-0435	Pääsihteerin käyttövaranto	470	461
1-0860	Pohjoismaiden ministerineuvoston Viron-toimisto	5 788	0
1-0861	Pohjoismaiden ministerineuvoston Latvian-toimisto	5 585	0
1-0862	Pohjoismaiden ministerineuvoston Liettuan-toimisto	5 381	0
1-1011	Viestintä (aiemmin tiedotustoiminta)	0	3 630
1-0810	Ministerineuvoston Viron-, Latvian-, Liettuan- ja Luoteis-Venäjän-toimistot	0	16 458

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto		201 364	200 388
<i>Budjettikohta Hankkeet ja ohjelmat</i>		101 538	98 911
2-2505	Koulutus- ja tutkimusministerineuvoston käyttövarat	204	207
2-2506	Strateginen pohjoismainen koulutusyhteistyö	3 303	2 904
2-2544	Pohjoismainen kieliyhteistyö	5 299	3 733
2-3128	Politiikan kehittäminen – elinikäinen oppiminen	7 643	0
2-2513	Nordplus	83 563	84 866
2-3186	Pohjoismais-saamelainen tutkimusyhteistyö	1 526	0
2-3127	Politiikan kehittäminen – aikuiskoulutus	0	5 704
2-3185	Pohjoismainen saamelaisinstituutti (NSI)	0	1 497
<i>Laitokset</i>		99 826	101 477
2-3100	NordForsk	99 826	101 477

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvosto		42 582	42 157
<i>Budjettikohta Hankevarat</i>		24 067	23 617
3-4310	Hankevarat – sosiaali- ja terveyspolitiikka	4 417	4 334
3-4311	Terveysalan pohjoismainen yhteistyö	3 513	3 447
3-4312	Sosiaalialan pohjoismainen yhteistyö	3 529	3 463
3-4320	Vammaisalan pohjoismainen yhteistyöneuvosto	1 294	1 270
3-4340	Pohjoismainen lääkintätilastokomitea (NOMESKO) ja Pohjoismainen sosiaalitulastokomitea (NOSOSKO)	0	2 225
3-4341	Pohjoismaiset lääkintä- ja sosiaalitulastot	2 267	0
3-4382	Odontologista materiaalia koskeva pohjoismainen yhteistyö	9 047	8 878
<i>Laitokset</i>		18 515	18 540
3-4380	Pohjoismainen hyvinvointikeskus	18 515	18 540

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Kulttuuriministerineuvosto		161 124	155 590
<i>Budjettikohta Yleiset kulttuuripanostukset</i>		42 044	44 850
4-2203	Käyttövarat – kulttuuri	264	259
4-2205	Pohjoismainen kulttuurirahasto	37 189	34 993
4-2206	Pohjoismaiden neuvoston palkinnot	0	3 791
4-2208	Strategiset panostukset	4 591	5 807
<i>Elokuva ja media</i>		33 718	33 087
4-2222	Pohjoismainen elokuva- ja televisiorahasto	30 534	29 963
4-2228	Nordicom	3 184	3 124
<i>Tukiohjelmat</i>		33 638	31 509
4-2251	Kulttuuri- ja taideohjelma	17 385	17 560
4-2253	Pohjoismainen käännöstuki	3 529	3 463
4-2254	Pohjoismaiden ja Baltian maiden kulttuurialan liikkuvuusohjelma	10 686	10 486
4-2211	Volt – kulttuuri- ja kieliohjelma lapsille ja nuorille	2 038	0
<i>Kulttuurilaitokset</i>		46 940	42 449
4-2270	Reykjavíkin Pohjolan-talo	11 541	10 030
4-2272	Färsaarten Pohjolan-talo	14 964	12 699
4-2274	Ahvenanmaan Pohjola-instituutti	3 146	3 037
4-2277	Grönlannin Pohjola-instituutti	6 557	6 315
4-2548	Pohjoismainen kulttuuripiste	10 732	10 368
<i>Muut kulttuuripanostukset</i>		4 784	3 695
4-2232	Muu kulttuuritoiminta	1 019	0
4-2234	Saamelainen kulttuuriyhteistyö	3 765	3 695

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiain ministerineuvosto		52 627	52 120
<i>Budjettikohta</i>			
5-6420	Käyttövarat – ÄK-FJLS (toimeenpaneva komitea)	2 324	5 842
	<i>Kalastus</i>	8 077	6 906
5-6610	Hankevarat – kalastus	8 077	6 906
	<i>Maatalous</i>	26 330	25 813
5-6510	Hankevarat – maatalous	937	418
5-6520	Pohjoismainen maatalous- ja elintarvike tutkimuksen komitea (NKJ)	1 615	1 585
5-6585	Pohjoismainen geenivarakeskus (NordGen)	23 778	23 810
	<i>Metsätalous</i>	8 231	7 057
5-6310	Hankevarat – metsätalous	1 384	338
5-6581	Yhteispohjoismainen metsäntutkimus (SNS)	6 847	6 719
	<i>Elintarvikkeet</i>	7 665	6 502
5-6810	Hankevarat – elintarvikkeet	7 665	6 502
Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Tasa-arvo- ja LGBTI-asiain ministerineuvosto		12 246	12 017
<i>Budjettikohta Hankevarat</i>		12 246	12 017
6-4410	Strategiset panostukset – tasa-arvo	3 970	3 896
6-4411	Strategiset panostukset – LGBTI	785	770
6-4420	Pohjoismainen LGBTI- ja tasa-arvorahasto	4 248	4 369
6-4480	Pohjoismainen tasa-arvotiedon keskus (NIKK)	3 243	2 982

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Kestävän kasvun ministerineuvosto		164 941	164 134
<i>Budjettikohta Elinkeinopolitiikka</i>		37 995	37 285
7-5140	Hankevarat – elinkeinopolitiikka	25 468	24 992
7-5280	Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopef	12 527	12 293
<i>Laitokset – elinkeinopolitiikka</i>		62 901	63 483
7-5180	Nordic Innovation (NI)	62 901	63 483
<i>Energia</i>		16 062	15 762
7-5141	Hankevarat – energiapolitiikka	16 062	15 762
<i>Laitokset – energiapolitiikka</i>		10 681	10 780
7-3220	Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	10 681	10 780
<i>Aluepolitiikka</i>		26 323	25 830
7-5143	Yhteistyöohjelman täytäntöönpano	9 561	10 809
7-5160	Raja-alueyhteistyö	8 852	7 259
7-5151	Pohjoismainen Atlantti-yhteistyö (NORA)	7 910	7 762
<i>Laitokset – aluepolitiikka</i>		10 979	10 994
7-6180	Nordregio	10 979	10 994
Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto		108 535	106 506
<i>Budjettikohta</i>		108 535	106 506
8-3310	Hankevarat – ympäristö- ja ilmasto	97 757	62 507
8-6720	Joutsenmerkki – pohjoismainen ympäristömerkki	5 683	4 746
8-3320	Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön (NEFCO) ympäristökehitysrahasto	5 095	5 185
8-3311	Työryhmät – ympäristö	0	33 184
8-3312	Pohjoismaiden neuvoston ympäristöpalkinto	0	884

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Työelämäalan ministerineuvosto		13 978	13 733
<i>Budjettikohta Hankevarat</i>		10 491	10 295
9-4110	Strategiset panostukset – työelämäala	2 313	1 431
9-4111	Hankevarat – työelämäalan jaostot	6 185	4 044
9-4120	Nordjobb	0	3 264
9-4130	Viestintä – työelämäala	1 993	1 556
<i>Laitokset</i>		3 487	3 438
9-4180	Pohjoismainen työsuojelukoulutusinstituutti (NIVA)	3 487	3 438

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Talous- ja finanssipolitiikan ministerineuvosto		1 682	1 651
<i>Budjettikohta</i>			
10-5210	Hankevarat – talous- ja finanssipolitiikka	1 682	1 651

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Oikeusasioiden ministerineuvosto		1 261	1 237
<i>Budjettikohta</i>			
11-7110	Hankevarat – oikeusasiat	1 261	1 237

Vuoden 2025 taso (tuhansina Tanskan kruunuina)		Budjetti 2025	Budjetti 2024
Digitalisaatioministerineuvosto		20 396	20 015
<i>Budjettikohta</i>			
15-8530	MR-Digital	20 396	20 015

Liitteet

Liite 1: Pohjoismaisten laitosten määrärahat kansallisina valuuttoina

Pohjoismaisten laitosten määrärahat		2025	2024	
MR-U				
2-3100	NordForsk	155 185 000	151 458 000	NOK
MR-S				
3-4380	Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC)	28 344 000	28 091 000	SEK
MR-K				
4-2270	Reykjavíkin Pohjolan-talo	212 579 000	200 601 000	ISK
4-2272	Färsaarten Pohjolan-talo	14 964 000	12 699 000	DKK
4-2274	Ahvenanmaan Pohjola-instituutti	421 800	407 600	EUR
4-2277	Grönlannin Pohjola-instituutti	6 557 000	6 315 000	DKK
4-2548	Pohjoismainen kulttuuripiste	1 438 900	1 391 700	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Pohjoismainen geenivarakeskus (NordGen)	36 401 000	36 076 000	SEK
MR-TILLVÄXT				
7-5180	Nordic Innovation (NI)	97 783 000	94 751 000	NOK
7-3220	Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	16 605 000	16 089 000	NOK
7-6180	Nordregio	16 808 000	16 657 000	SEK
MR-A				
9-4180	Pohjoismainen työsuojelukoulutusinstituutti (NIVA)	467 500	461 000	EUR

Liite 2: Indeksitarkistusten ja valuuttakurssien muuntovaikutus vuonna 2025

Valuuttakurssit:

100 EUR	745,9 Tanskan kruunua
100 ISK	5,4 Tanskan kruunua
100 NOK	64,3 Tanskan kruunua
100 SEK	65,3 Tanskan kruunua

Laitoksille maksettaviin tukiin tehtävissä indeksitarkistuksissa vuonna 2025 käytetään seuraavia kertoimia:

Tanska	1,8 %
Suomi	1,4 %
Islanti	3,9 %
Norja	3,2 %
Ruotsi	0,9 %

Vuonna 2025 hankevarojen muuntokerroin on 1,9 %.

Tietoja tästä julkaisusta

Budjetti 2025 – Yhteenveto

PolitikNord 2025:711

ISBN 978-92-893-8201-4 (PDF)

ISBN 978-92-893-8202-1 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2025-711>

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2025

Julkaistu helmikuussa 2025

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimmista alueellisista yhteistyömuodoista. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Kööpenhamina

pub@norden.org

Lisää pohjoismaisia julkaisuja on luettavissa osoitteessa www.norden.org/fi/julkaisut